

Oglasi, priposlana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašavanje se napunom ili položnikom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na viceme ne primi, neka to javi odpravnictvu u otvorenom pismu, za koji se nepleća poštuna, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polcvrta". Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom erku. Izključeni su ove godine: novembra i 28. decembra.

Netiskani dopisi se ne vraćaju; nepodpisani, netiskani, a ne-frankirani neprimaju.

Predplata a poštarinom, stoji: 5 for. u obće, 1 na godinu; 2 for. za seljake; 1 na godinu ili for. 2.50, odn. for. 1.--- na pol godine.

Izvan carevine više: poštarina.

Pojedini broj stoji 5 ml. koli u Pulu, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetke svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gjiivić — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Pulu. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
"Družbe sv. Cirila i Metoda"
za Istru

P. n. gg. predbrojnicima.

Odmakosmo i u posljednju četvrt godišta. Preporučamo liepo svim predbrojnicima, koji nam još te uplatite za tekuću godinu, da nas se što prije sjete, te nam pošalju predbrojbu. Starijim pako dužnicima polazemo na dušu, da se primire sa našom upravom i ovrše svoju svetu dužnost, pa nam namire zaostalu predbrojbu.

Iz carevinskoga vieća.

Dne 18. t. mj. predstavio se je carevinskom vieću novo ministarstvo grofa Clary-a.

Državni zastupnici došli su k prvoj sjednici u neobično velikom broju. Sve je očekivalo napetoću početak novoga zasjedanja, osobito program, što ga je u toj sjednici imao razviti u ime vlade ministar predsjednik.

Prije početka sjednice unisli su u dvoranu parlamenta novi ministri, koje su zastupnici dočekali grobnim mukom.

Najstariji član parlamenta, poljski zastupnik Z u r k a n, pozvan od ministra predsjednika, preuzme predsjedničku stolicu. Pozdraviv svoje drugove, te zamoliv ih za blagohotnu podporu dok si izaberu redovito predsjedništvo, pozove ih da uzliknu Njeg. Veličanstvu: živio! Cemu se je zastupstvo oduševljeno odazvalo.

Predsjednik ustanoviv zatim, da je dostatan broj zastupnika, proglasi sjednicu otvorenom, te pozove osam najmladjih zastupnika, koji će vršiti službu bilježnika. Zatim pozove predsjednik zastupnike, da obave izbor predsjednika.

Poznati njemački vikar S e n e r e r izjavi proti dozvoli predsjednika, da njegova stranka neće sudjelovati kod izbora predsjednika. Prešlo se na to kizboru predsjednika. Predano bijaše u svemu 325 glasovnica. Zastupnik dr. F u c h s, član njemačko-katoličke stranke, bijaše izabran sa 264 glasa.

Novoizabrani predsjednik, zauzev predsjedničku stolicu, pozdravljiv živahno od desnice, reče, da se zahvaljuje drugovima, što ga eto u kratkom roku od nepunih dvih godina izabraše svojim predsjednikom po treći put. Pošto nije u parlamentu novajlija reče, da neće razvijati svog programa. On će postupati kano i do sada strogo po poslovniku, po pravičnosti i pravu,

te da neće obavljati predsjedničke poslove nikom za ljubav niti na štetu. Očekuje od zastupnika, da će ga, naprotiv mu častnu ili težku ulogu, podupirati prijazno u vršenju težkih njegovih dužnosti. Čas u kojem se je sastalo carevinsko vieće, jest vrlo ozbiljan. Austrijski narodi nadaju se, da će ovo zasjedanje biti blagoslovno i plodonosno koli po državu toli po njezine pojedine dielove. On se nada da će biti moguće sporazumljenje zastupstva uz dobru volju, te međusobno susretanje. Na koncu govora pozdravila je većina zastupstva živahno svoga predsjednika, koji podijeli rieč ministru predsjedniku grofu Clary-u, koji reče:

"Pozvan od Nj. c. i kr. apostolskog Veličanstva na upravu vladinih posala, čast mi je, da sebe i svoje drugove predstavim ovoj visokoj kući. Mi smo podpuno svjestni o teškoćah našeg zadatka, a znamo i procijeniti odgovornost, koja je na nama. Ozbiljnost položaja, izazvana političkim borbami posljednjih godina, ovrhađuje nas ipak na nadu, da će na uzpoštavi normalnih parlamentarnih odnošaja smjerna nastojanja vlade naći po čistoti svojih namjera (odobravanje na ljevici, smieh među Mladoćesi) pravedno uvaženje visoke kuće kao i njezinu nepristranu podporu. (Odobravanje na ljevici, bučni prigovor na desnici.)"

Vlada stupa pred kuću kao podpuno neutralna (buran prigovor kod Mladoćela: To već osjećamo!), sastavljena od muzeva, koji žele da u službi Nj. Veličanstva uloze sve svoje čedne sile za dobrobit države. Ona će pri tom, kako joj je i dužnost, visoko poštivati postojeći ustav (buka na desnici) i vjerno izpunjavati njegove ustanove. (Povladjivanje na ljevici.) U interesu svih naroda i slojeva pučanstva (velika buka i prekidanje na desnici: svi!) upravlja vlada ozbiljno i prešnu molbu svim strankam ove visoke kuće, da sa svoje strane doprinesu, da parlamentarne razprave ne budu smetane i da se pripravi ono izravnauje opricka, koje je jedino kadro, da donese narodni mir (nemir među Mladoćesi) i osigura uspjesan rad.

Ukinutjem naredaba, koje se odnose na porabu jezika (buka kod Mladoćela) kod oblasti u Českoj i Moravu koj, učinila je vlada korak, kontu je dojam i znamenovanje dobro znala, ali ga poduzela, jer je uviđala, da obstanak naredaba sprječava svaku plodonosnu radinost. (Živio odobravanje na ljevici.)

Ne može biti namjera vlade, da ukidom onih naredaba nastalo stanje stalno uzdrži. Ona je dapače zakonito uređenje ovih odnošaja već ozbiljno uzela u pretres (Odobravanje) te će nakon zaključka neobhodno nuždnih predradnja zatražiti odluku visokog državnog zastupstva. (Povladjivanje.) Njezina je najvrva želja, da na taj način stvori jamstvo trajnog reda. (Odobravanje i buka.)

Pri tom se neće vlada udaljitii od one postupane erte, koja je svakoj austrijskoj vladi opredjeljena, i čuvajući zakonom priznanu ravnopravnost svih zemaljskih jezika u službi i javnom životu, svoju osobitu pažnju upravitii na praktične potrebe i zahitjeve uređeno i jedinstvene uprave. (Pljesak na ljevici, buka na desnici.)

Vlada će se ugnuti svemu, što bi moglo spriječiti sblitjenje međusobnih nazora, a sve poduprijeti, što bi bilo kadro, da pospiješii sporazum.

Višoka kućo! Još i drugi važni zadatci čekaju na rješenje. Državni se život zreali prije svega u državnom proračunu, čiji pretres i voliranje po državnom zastupstvu jedino pruža jamstvo, da se može ne samo cijela uprava na to pozvanoj javnoj kontroli podvrći, već i pobrinuti za one neodgodive potrebe, što su u posljednje vrijeme na žalost pučanstva zapostavljene.

I zaključni pretres onih posala, što se odnose na uređenje gospodarskih odnošaja spram zemljah ugarske krune, isto je tako važan za interese ove državne pole, kao i za cijelu monarhiju. U obće je nužno, da se nadje vremena i mjesta za razpravu gospodarskih pitanja, od čijeg skorog i sretnog rješnja ponajvećina ovisi, da se našim gospodarskom životu dadu nove nuždne pobude i da unaprede ustanove našeg javnog blagostanja.

Isto tako traže kulturne potrebe jednaku i izdašnu briljivost države. Jedna od njezinih prvih dužnosti pogledom na skolu jest, da ujedugu uzgajnu djelatnost i čudoredno-religiozno misljenje. (Odobravanje.)

Visoka kućo! Vie zezmalja nedavno je pretrpjelo veliku štetu od povodnje. Vlada drži dužnosću čovječnosti i zahitjevom državnog gospodarstva, da se tu što prije i što izdašnije prisloži u pomoć. Prema tomu molii ona već danas s podnešenom osnovom zakona, da visoko državno zastupstvo u tu svrhu doznači potrebna sredstva.

Vis. kućo! Vlada će kod provadjanja ove pomoćne akcije, kao i kod vršenja svog upravnog zadatka u obće paziti na to, da oblasti svih potrebam i opravdanim željam pučanstva nepristrano, s izključenjem svih suvišnih formalnosti i susretanjem bude na ruku. (Pljesak. Buka na desnici.) Ona nazrieva u tom uspjesno sredstvo, da podigne povjerenje u upravu i učvrsti te proširi državni autoritet. (Buka među Mladoćesi. Pović: Wolf! Schönerer!)

U tom je smislu vlada pristupila svomu zadatku te se nada, da joj neće uzmanjkati podpora onih, koji, prozeti patriotskim osjećaji teže za nutarnjim mirom i sretnom budućnošću drage nam domovine. (Živo odobravanje i pljeskanje. Buka na desnici. Zamor.)

Zast. dr. Engel izjavljuje u ime Čela, da su oni duboko povrijeđeni i uzdrmani u svojoj vjeri i pravičnosti. Povodom ukinuća jezičnih naredaba moraju oni ovdje utoliti svoj najodlučniji prosvjed. Upravo je žalostan uzmak pred terorizmom i nečuvno napuštanje državnog autoriteta, što se je ovdje sbilo, — a Mladoćesi su spremni, da poduzmu borbu proti vladi kao dužnost narodne časti. (Odobravanje na desnici.) Jezične naredbe sigurno nisu bile krivične, a one su vriedile českomu narodu kao vanjski znak volja, da se svim narodom monarhije podieli jednako pravo. U toj se je mudi česki narod prevario, pa je ponovno došao do uvjerenja, da mu se valja boriti. Na tom ne mogu ni najljepše rieči koga ministra misli promieniti. Pošto izjava ministra-predsjednika i u drugom pravcu zaslužuje razmatranje, predlaže govornik, da se o njoj u sljedećoj sjednici povede razprava. (Odobravanje.)

Zast. Kaiser se pridružuje tom predlogu, a zast. Henzel predlaže ukinuće sjednice. Predlog je prihvaćen.

DOPISI.

Iz Beča 20. oktobra 1899. (Prva bitka.) Nova vlada ukinula je jezikovne naredbe, i dala svoju programatičku izjavu. Njemci su dakako zadovoljni, imenito sa ukinutjem jezikovnih naredaba. Nego zadovoljnost Njemaca nije podpuna, nit su se prvimi pokusi izpunile dade nove vlade Njegovoga Veličanstva, nit onih, koji su učinili, da je do nje došlo. Namjera je vidljiva: izolirati Čehle, odnosno razbiti desnicu. Ukinutjem jezikovnih naredaba, dao se je grad udarac Čehom, oni su dali izražaje povredjenomu pravnom čuvstvu, ali nit su se oni odijelili od desnice, nit jili je desnica napustila.

Drugi pokušaj bio je učinjen prilikom izbora l. podpredsjednika carevinskoga vieća. Vlada i ljevica htjela su, da ova zadobije to mjesto. U samoj desnici našla je vlada stranku, koja bijaše proli dru. Ferjančiću za mjesto l. podpredsjednika, i to "katoličku njemačku stranku", i samo nju. Bez njezinih glasova bio je onemogućen izbor dra. Ferjančića. Kršćansko-narodna slavenska zveza i Česi stajali su ipak čvrsto za njega, i to svi i jednoga i drugoga kluba, sve dotle, dok se nije sam odrekao, kad je i od svojih najboljih prijatelja bio obavješten kako stvar stoji. Dok su se svi članovi rečene sve branili primiti kandidaturu, ako se dr. Ferjančić neodreče, dotle su Poljaci i eksekutivni odbor mislili, koga bi postavili na mjesto dra. Ferjančića, za zaprečiti poraz desnice, za ne omogućiti izbor ljevicara, njemačkoga nacionala, prvim podpredsjednikom. Kad se je dr. Ferjančić odrekao, i telefonično i telegrafično izjavio, da se odriče za kandidaturu, onda je sveza postavila svojim kandidatom dra. Laginju. Orav pak nije htjeo primiti kandidature bezuvjetno. On je uzeo obzir na Poljake, koji su već bili imenovali svoga za slučaj, da nebi nitko od sveze primio. On je pripustio stvar eksekutivnom odboru i rekao, nek on odlučii. Na to je pristala sveza, na to su pristali i Mladoćesi, Dr. Laginja pak je i sam išao u eksekutivni odbor, i izjavio, da će mu biti drago, ako ovaj na njega neretektira, i ako postavi člana poljskoga kluba za kandidata. Na to je eksekutivni odbor postavio kandidatom Poljaka dra. Pietaka.

Razprave su zatele početak izbora za jednu uru. Njemačka ljevica nadala se je stalno prodići sa svojim kandidatom, Prade-om. Sakupili sve gdje su koga imali. Tajli ni su njim se dakako pridružili. Ne osjećajni demokrati. Al je i desnica bila na okupu. Pietak dobio je 197 glasova, Prade 163; k tomu 15 soe demokrat Steiner, 10 bilo je praznih listića, 1 je nosio ime Ferjančića, 1 Bilinskoga. Kako je to porazno bilo za ljevicu, vidilo se je kad je Pietak zauzeo svoje mjesto. Svi su ljevicari bučili tako, da se nije moglo razabrati što Pietak govori.

Iz Rieke, 16. oktobra 1899. Onaj dopis u 36. broju cijenjene "Naše Sloge" sjetilo me je, da je skoro cijela godina prošla, a da vam se nisam javio. Razlog toga mog nemara je bio jedini taj, da izgleda neima ništa dobra da javim kako bi ja želio.

Mi ne imamo i nigda ne slavimo naših pobjeda kako vi u Istri. Niti su vaše pobjede bog-zna kolike, ali mi i najmanju zlatnim slovii bilježimo, jer su dobivene

sa velikim trudom i naporom vaše skromne četice felik-muževa proti velikoj i prokusašoj vojsci, koja razpolaze sa bogatim sredstvi i koja ima zagovaratelje i gore i dolje.

Istoga dušmana imamo i mi pred sobom, a kako u vas, i više nego u vas, imamo od mnogo godina izroda naše krvi i jezika, koji se dušmanom podaje. Mi žalimo to bjezuncu, jer da svi oni doktori prava i liječnici, koji su bili nadripravaši, koji nisu niti salatu trpili, jer da je zelene boje, velim, da su oni ostali u naših nedovih, moje je čvrsto osvjedočenje, da se nebi bile sve hrvatske oblasti prenele iz Riecke, a i riečko pitanje stalo bi danas na boljem temelju; ali zaludo, naše najradikalnije patriotske straže utekoše u tabor dušmanina.

Zlo i naopako je, da one prodane mjesine, oni visoki-i-nizki-doktori, odose Magjaram ljubiti skute i koljena, ali je sto-puta-gore, kada se oni i još neki naši s irendatisti bratime i čak njihovo glasilo "Difesa" pomažu. Svatko zna, da onaj čednik napada strasno Magjare, ali on to čini dok se nagode, pak će opet na nas, sicut erat. Svaki, koji ima malo soli u glavi, zna, da su autonomasi nama veći neprijatelji nego Magjari. Mi Hrvati na Rieci kao takvi ne imamo ni prijatelja ni prijateljstva sa nijedne strane. Nama je ostalo prosto da pazimo, koji nam više može škoditi, i ako je moguće, njega se čuvati. Sa tri strane se na nas jurše: Talijani, Magjari i isti Nemci, a to nije sala. Vaš dopisnik je pogodio, spominjući mlitavost i fatalizam riečkih Hrvata. Doduše u današnjih okolnostih malo se može činiti, ali se ne radi u obće, kako bi se moglo i trebalo.

Možda smo se prestrašili, otkada su inkovzani Talijani proglašili u jednom svojem sastanku, da su Riečani talijanske narodnosti, ali taj strah, kad bi i obstojao, ne bi se mogao opravdati, jer većina pučanstva (kakva je da je), nimalo ne odobrava taj smišeno-smionik korak one četvorice odvjetnika.

Talijanski general del Verme došao ovamo iz Zagreba i zadržao se par dana. Pošto nije bio sin Garibaldija, nitko za njega nije znao, ali on, kada je doma došao, opisao je svoje putovanje u jednoj novinici i ubilježio, da Rieka je više talijanska nego li sam Trst.

Trstanski listovi strasno se uvriješio na tu generalovu izjavu i davali mu lekeje iz geografije, ali su naši talijanci to iz nasasće generalovo veselo uvriješio u svoje autonomasno glasilo. Takine se luda brada, lko će da bude većim Talijanom, dočim usred Italije nemare za sadašnju Italiju nimalo.

U Firenci u velikom kazalištu "Arena Nazionale" na 20. prošloga septembra bila je svečana predstava za svekolaviti godišnjicu hrabrog osvojenja Rima. Kazalište je bilo dubokom puno: bijaše u njemu više od hiljade osoba. Prije nego se je digno zastor, orkestar je zaigrao kraljevsku himnu, pri tom se možda samo 20 osoba diglo sa sjedala, dočim svi drugi ostali sjedeći. Jedan od stojećih se odvažio povikivati pleskanjem, a to je izazvalo zviždanje sa svih strana; glazba je svirala a občinstvo zvižдалo, tako, da bijaše himna izučkana do mile volje. Taj događaj talijanske novine nisu javile, ali je bilo u kazalištu i stranaca, bilo je i Hrvata, koji su taj prizor vidjeli u samoj Firenci, koja pak nije ni Kalabrija, ni Sicilija. Do vidova i Rokac.

Iz Pazina, dne 20. oktobra. Iza hrvatske uprave sa mjestom občinom Pazinu, nastupila je upravljati istom talijanska ekipa grada, koja je došla u posjed iste usljed spletkarenja bivšeg kotarskog glavaru viteza Schwarzua. Talijani uvijek invade u novinama da štedno i razumno gospodare. No nama se čini, da je obratno. Za časa, kada su upravljali ljudi, kojim nije bila politika temelj uprave, kako je sadašnjem upravljatelju, pitalo se nameta samo 7% na zemljarinu, a služio je za pokriće troškova poljsko-sumskog redarstva. Priruz od 100%, na potrosarinu u obće, služio je za pokriće troškova redarstva javne sigurnosti grada Pazina. Udržavanje gradskoga redarstva sada snosi cijela mjestna občina, te je uprava olakotena, ali ona je ipak udarila namet od 7% na zemljarinu, od 15% na sve izravne občinske poreze a od 125% na potrosarinu u obće. Ti nameti namjeravaju se proširiti kako slijedi:

- a) Prinos družbi "Filarmonika" za održavanje glazbe godišnjih 200 for.
- b) Najnovina zemaljske gimnazije talijanske na godinu 720 for.
- c) Odlupita prednja zemaljskomu odoboru u Poreču učinjenog za nabavu

klupa i ostalih predmeta za gimnaziju 1200 for.

d) Godišnji prinos za sveučilište, koje se ima ustrojiti u gradu Trstu 100 for. i za koje kakove druge izdatke, od kojih obćinari nemaju nikakove koristi i jesu sasna suvišna naravi. Nije li to za Bogu plakati?

U sjednici dne 19. t. m. kod razprave proračuna za godinu 1900. velemožni predsjednik republike S. Marina, pardon uprave mjestne občine Pazin, je obradio kako njemu na srcu leži dobrobit potrosarstva občine Pazin i drugih oko nalažećih se občina srednje Istre. Kazivao je, da svim silami nastoji, da se uzpostave mjesečni zajmovi u gradu Pazinu, ali obćinsko glavarstvo da mu baca klipove pod kola. Zato je pozvao konačno na pomoć visoku c. kr. vladu, da ih izvuce iz blata u kojem se nalaze. Na stvari je slijedeće:

Poduzetnik potrosarinu grada Pazina i okolice se je sporazumio sa predsjednikom uprave porezne občine Pazin, da će plaćati za potrosarinu u obće godišnjih 6300 for. po prilici, ako uprava udari namet od 125% na potrosarinu, namjesto dodanašnjih 100% i ako se uzpostavi mjesečne sajmove, a u protivnom slučaju da poduzetnik neće plaćati već samo 4600 for. na godinu. Zato leži na srcu predsjedniku dobrobit stanovništva grada Pazina i okolice. Treba nova za političke svrhe. A to je istina, pa govorili pazinski botegari nenkoma puku što ih volja, a ne bude li sajmove, nema sredstava za politiku.

Ako pazinskoj gospodi leži na srcu dobro stanje puka, neka pokažu to preko gospodarske zadruge, kojom upravljaju, u za koju se i nezna, obstoji li ili ne, za koju bi i bilo vrijeme, da ju preuzmu u svoje ruke ljudi, za koje je i utemeljena. Tako se dakle gospodari!

Politički pregled.

U Poli, dne 25. oktobra 1890.

Austro-Ugarska. O prvog sjednici carevinskoga vieća izvješćujemo obširno na prvom mjestu. Jučer, obdjavana je treća sjednica.

Na dnevnom redu iste bijaše razprava o izjavi ili programu vlade, što ga je razvio njen predsjednik u prvog sjednici. U toj sjednici bijaše pročitana dopis ministra-predsjednika, kojim se pozivlje carevinsko vieće, da obavi izbor za delegacije. Socijalni demokrati podnesli su predlog, da se stavi pod obuzbu odstupivše ministarstvo grofa Thuna, koje da je povriedito državne temeljne zakone tim, što je izdavalo naredbe na temelju § 14. Član njemačko-napredne stranke Dr. Gross sa drugovi interpelirao je vladu radi izgredu u mnogih mjestih Moravske povodom ukinitja jezikovnih naredba.

Razprava o vladinom programu potrajati će više dana te će se radi toga držati sjednice svakoga dana. Iza toga doći će na dnevni red neuklonive obuzbe odstupivših ministara, te razni prešni predlozi. Predlog za pripomoć stradajućim pojedinih pokrajina imati će prednost pred svimi drugim predlozi.

Povodom izbora dvojice podpredsjednika carevinskoga vieća doživjela je njemačka opozicija a s njom i vlada prvi poraz. Predsjednik je Niemac katolik, prvi podpredsjednik umjereni Poljak, a drugi podpredsjednik umjereni Rumunj. Talijani, koji su pošli u boj za liječarskoga kandidata, nadajući se pobjedi, ostali i oni duga nosa.

Kano utješljiv znak za austrijske Slavene valja nam zabilježiti, do se u Pragu vode ozbiljni pregovori između Mlado- i Staročeha radi izmirenja. U tu svrhu izabrale su obje stranke svoje pouzdanike, koji će imati da sastave uvjete, pod kojimi bi se obje stranke stopile.

Bosna-Hercegovina. Bosanski muhademanci poslali su kralju depu-

laciju, da mu se potuži na bosansku vladu i na oblasti, koje da napadaju njihovu vjeru i škole. Deputaciju primio je kralj u Budimpešti te saslušao njezinu pritužbu obećav, da će njihove tužbe dati strogo izraziti.

Englezka u južnoj Africi. Ovih dana odobrio je englezki parlament vladinu politiku u pogledu vojne protiv dvjem republikam u južnoj Africi. Vlada je dobila od parlamenta dozvolu, da potrazi potrebna novčana sredstva u ratne svrhe. U južnoj Africi biesni rat na raznih stranah između Engleza i Transvalaca. Oni posljednji pretrpili su već nekoje poraze, jer su brojem i vještinom lošiji od Engleza. Premda Boeri brane pravednu stvar, ipak imade malo nade, da bi oni mogli silnoj Englezkoj odoljeti.

Franina i Jurina.

Fr. Pazinski krneli da gone hrvatski jinazj u Pazina va Kastav.
Jur. Ma jih je premalo va bragešah!
Fr. Vero da nete mirovat dokle to nedostignu.

Jur. Verp te oni prvo jedan po jedan po glave va pazinsku jamu, nego se nas jinazj od tamo makne.

Fr. Ma' da si Belfamini ruki riblje od veselja.

Jur. Ča j' na lot dobil?
Fr. Ni ne, lego za radi pečata.

Jur. Pak ča misli, da j' to njegov merit?
Fr. Nebore nemisi ne, ter je rekai i sam, da bi bili Hrvati dobil, da ni mačjega patrona na Voloskom.

Domaće i razne vijesti.

Danas osam dana neće izaći „Naša Sloga“, jer onaj broj spada u one dane, koji su izuzeti. Da odšetimo zbog toga naše čitatelje, dodali smo današnjemu broju prilog.

Imenovanja i premještenja sudbenih savjetnika i sudaca. Ministar pravosudja imenovao je pokrajinskim savjetnici: kotarskoga sudca Dr. Jos. Colombiša u Labinu te tajnike kod zem. suda u Trstu gg. Iv. B. Valentinzigai Konstantina Budinicha. Prvi će upravljati kotarskim sudom u Piranu, drugi kot. sudom u Krku. Tajnik zem. suda u Trstu g. dr. Mate Brunetti imenovan je sudcem u Bujah.

Kot. sudac u Krku g. Juraj Zottig premjestu je kot. sudu u Trzic.

U carevinskom vieću dne 24. tek. čitala se interpellacija českih zastupnika na ministra pravde, zašto je onaj dao tajni nalog na česke sudove, da rabe kao tužari njih jezik. Za čkanja jih je Dr. Kindiger čuo ostrih i bio vas prenežen i snieiven. Spasio ga je iz neprilike predsjednik sabora, dignuv hitro sjednicu.

Državne podpore obćinama u Istru. Primiti smo iz Beča slijedeći brzojav: Zastupnik Spinčić predao je u sjednici 25. t. m. molbe za podpore obćini Baška, Dobračin, Puna, Buzet, te postavio prešan predlog glede podpore obćini Kastav i drugim u Istri.

Grof Gočs na putovanju. Iz Voloskoga nam pišu: Dne 23. t. m. posjetio je Volosko primorski namjestnik grof Gočs. Još nije nikada nijedan namjestnik došao službeno u ove krajeve, a da ga se je tako hladno dočekalo kao grofa Gočsa. Izm političkih činovnika, nije nitko niti znao, ni kad bi bio tko znao, jamačno ga nebi

bio nitko dočekao izim njegovih činovnika. Još nam do zvuče u usima rieči, što ih je gospodin namjestnik onomad izrekao braci Slovencem u gorickom: „da neće Slaveni u Primorju doći nikada do tayaopravnosti“. Nije li to bas nečuveno, kad se jedan namjestnik javno tako izražuje; namjestnik, koji je kao i svi drugi činovnici položio zakletvu, da će štovati sve a navlastito državne temeljne zakone, u kojim je svim narodom ove države zamjena jednakopravnost? Kad namjestnik tako sudi i radi, što će tek njegovi podčinjeni činovnici. I zaista svaki dan moramo očititi, da za nas Slavene u Primorju jednakost niti ne obstoji, jer u svakoj zradi i prigodi predpostavljaju se hitrovi želje talijanskih irendatista našim temeljitim i zakonitim zahtjevom. Dosta je navesti Opatlj, hrvatsku školu u Lovranu, pitanje hrvatske paralele u Voloskom, izbore u Pomjanu, Višnjaju itd. pa se već zna, da se gospoda na namjesticu strogo drže principa svoga sela: „da za Slavene u Primorju nema jednakopravnosti. — Da li će taj princip služiti Austriji na spas, to je opet pitanje.

Kotarska se glavarstva u Primorju riečko, kad ih nikada ne predjedavaju, pa se u mnogim događajima, kojekakove neurednosti u riešavanju poslova njihove nadležnosti. Mi se ovdje moramo osobito tužiti do skrajnosti na sporo uređivanje ovog c. kr. kotarskog glavarstva, pa bi dobro bilo, da se jednom temeljito iztraži, što je tomu zlu izrokom. — Znamo i to, da za političke činovnike ovdje ne obstoje uređovni satovi, nego da dolaze u uređ i odlaze iz njega, kad njim se najbolje svidja. Imade li slučajno koja stranka da uredi koji posao na kotarskom glavarstvu, tad mora čiti dan čekati na odnosnoga referenta, koji medjutim u Opatiji „Lawn-Tennis“ igra, pa može biti sretna, ako u obće taj dan s njim govori. — Svi uredi imaju svoje uređovne satove, samo na kotarskom glavarstvu toga nema. Bila bi skrajnja doba, da se ta neurednost već jednom odstani.

Slavenski jal. Bratoubojčki rat u Ljubljani, poput nekadašnjega u Zagrebu prelazi već u ludilo. — Stranke se čiepaju radi izmudrenih a ne prirodnih razloga, i svaki dan pridodavaju novoga ulja vatri, da se oganj razdora još bolje razpiri, pa makar izgorjela i domovina cilja: Ljudi, koji bi morali bratski se slagati i sporazumno raditi za dobro naroda, ulazu sve svoje sile i sve sposobnosti, da sruše jedan drugoga. Borba načela je prestala, te se izrodila u okrutnu, bezobzirnu osobnu borbu, radi koje cijela naša narodna stvar trpi, i narod se truje. U borbi se već ne biraju sredstva, zaboravljaju se granice pristoynosti, izgubila se uglađena forma, te se na slipeo mlati. Mlati se tako na slipeo, da napadnu udari više puta, sam sebe po glavi, kako nam svjedoči zadnja novinarska sablazn u Ljubljani, gdje se uglednomu rodoljubu kušalo uništiti podtim a glupim izmisliotinama političko postenje. Znateljni smo, da li će oni, koji su htjeli da unište neudržan čovjeka i, znati, da mu dadu zadovoljstina za nanešene uvriede, a medjutim poručujemo tamošnjim rodoljubima da pogledaju na naš slabi i zapušteni narod, pak na okolne javi i složne neprijatelje, te da udese rad u slozi na korist naroda, jer inače njihovom neslogom propadamo!

Talijanski zastupnici Primorja kod ministra predsjednika grofa Chrya. Ministar predsjednik grof Clary, sjetio se prije otvorenja carevinskoga vieća i talijanske kluba u Beču. Tako bar pišu talijanske novine, da bijaše dvojica članova toga kluba lik pred otvorenjem carevinskoga vieća u audienciji kod g. grofa. Mi neznamo da li je to istogodno sam g. grof k sebi pozvao ili su mu se ovi narinuli. Imao jedno ili drugo, Talijani bijahu kod ministra predsjednika, koji ih je priznao primio i njihove jade i nevolje b lagohotno saslušao. Oni obećahu g. grofu svoju pomoć, ako im bude on išao na ruku, tj. j. ako im bude dozvolio, da i nadalje gaze, i lače po Hrvatih i Slovencih Primorja i ako im ove izručiti bezuvjetno na milost i nemilost. Gospoda Talijani potužise se g. ministru radi hrvatske gimnazije u Pazinu, koju vladja svakako maknuti iz Pazina u Kastav ili na vrh. Uče.

Premda se, gledajući nametnuti vladi na svaki način, tako da jih bečka „Reichswehr“ već porugljivo naziva „jedinoj stranom koja se je izjavila da će podupirati vladu“, naši se lih ipak ne boje; a to su im pokazali i kod zadnjeg glasovanja za prvog podpredsjednika, gdje su se naši Talijani liepo blamirali.

veliku trbušinu. Sugi, kuštravn, kosu, ulegnuti liral, jer ga trbuli pričeže. U obće takova životinja ima vanjštinu, po kojoj se može priličnom sigurnošću suditi, da nije sposobna za razjod.

Za to najbolje odgovara svrsi racionalno uzgojen bik, koji je dovoljno, ali ne preterano hranjen, jer koji ima dosta prilike, da se mnogo kreće u prostoru, zdravom zraku. Uz to je, dakako, nužno, da i inače bijedno nad zdravjem, bika razjodnika: Tomu ćemo udovoljiti, ako budemo pazili, da mu ne postane tusta, i da ne prima previše mesa. U bika, koji naginje na tustocu, ponestane: enarrije, a naravna je posledica dobijaju, — lienos, osobito, ako se bik neprestano drži, u sluji, gdje miruje i počiva. S toga gledajmo, da bik razjodnik bude racionalno krmljen i da se mnogo kreće. Nu toga se mnogo boje, jer ako: ise bik u neograničenom prostoru slobodno kreće, moglo bi to opasno biti po ljude i životinje, osobito ako je zao i goropadan. Za to, se uvijek preporuča, da prilikom bika na vožnju ili na jaram. Nekoji drže, da je najbolje, ako se bik upregne u kola, pa se redovito upotriebi, da tegli manje, vazove.

Redovita i česta kretanja, pa neprestani prijazi saobraćaj s čovjekom, kadri su najviše doprinijeli tomu, da se predusretne uzroku, spomenutomu u drugoj točki. Životinja uz čestu kretanju i prijazo postupanje postane dobroćudna i poslušna. Pri toj valja strogo paziti na to, da bika nitko i nikada ne draži i da se s njim surovo ne postupa, jer usljed toga postane zao i opasan. Naopako kad ta silna životinja pobiesni i na ljude se obori. Onda nevalja da se k biku voje krave ili junice, koje se još podpuno ne goner. Bik se brzo uzgoropadi, ako krava ili junija neće da stanje, pa imje njegovu požudu do bjescina podrži. Nadolje neka se zapriječ, da ne pozvane osobe, kad se o skoku radi, u blizini ne stoje, što se ni s moralnoga gledišta odobriti ne može.

Trčeti uzrok nerahljivosti bika nastane kraj trajnoga zdravlja životinje u osmoj ili desetoj godini. S toga neka svaki marvogojac skrbi za to, da mu se bik što dulje zdrav uzdrži. Valja ga razumno hraniti i dvoriti i dati mu priliku za često kretanje u prostom zraku. Ako najmanje oboli, valja odmah pregledati i po potrebi prizvati živinara. Ostanje li bik zdrav i dobroćudan, biti će svomu vlastniku mnogo godina na veliku korist. Čim je bik plmenitiji i čim radja ljepše potomke, tim je veća korist od njega gospodaru njegovu i strankama. G. L.

Listnica uredništva i uprave.

One cijenjene čitatelji, kojima je upr. N. S. prepoziran, molimo uztrpljenja dokle ne potrošimo sadanju zahtu. Kod budućih naručbe papira uvažiti čemo njihove želje.

Preplate i podmirbe „Naše Sloge.“ — Do 26. oktobra uplatiše u torinških austr. vriednosti: J. S. Žup, Predloka 10.—, „Nar. dom“ Bakar 125, B. G. Foskulin 10.—, Hrv. gradj. čitaonica Osijek 125, S. L. Kik 5.—, L. M. Rieka 170, Café Com. i Trst 3.—, Hrv. gradj. čitaonica Valpovo 125, I. G. Leonard 3.—, Hrv. čit. Brijuni 120, Dr. Sch. Beč 125, A. J. Beč 5.—, B. J. Medulin 125, Z. A. Savutija 5.—, S. I. Cepić 250, B. J. Kaldir 2.—, N. A. Dračevac 1.—, Hrv. čit. Petrinja 152, Hrv. gradj. čit. Osijek d. gr. 125, Dvorana Varažd. 150, G. J. Draguč — 50, Bralno društvo Podgrad 125, Čit. Kraljevica 125, B. N. Kormin 4.—, M. P. Pula 250, P. I. Rieka 2.—, B. V. Lindar 7.—, F. M. Šupetar u sumi 2.—, D. J. Vrbnik 4.—, K. I. Gradac 125, I. M. Sušak 1.—, Abgeordneter Haus Beč 125, S. M. Zadar 1.—, P. I. St. Ant. kod Kopa 5.—, L. S. Samobor 125, F. G. moto-vanski Novak 10.—, P. B. Slav. Bistrica 150, A. R. Ravinjako selo 3.—, T. E. Gorica 1.—, I. R. Buičić Zbandaj 2.—, J. M. V. Brud 250, S. K. R. Buičić Zbandaj 1.—, Dr. I. S. Cres 7.—.

Javna zahvala.

Svoj rodbini, prijateljem i znancem, stanovnikom mošćenice Drage, koji su prigodom teške bolesti naše mile i nezahoravne pokojnje kćerke

Anjuline

nastojni njezinu tešku bol ublažiti, te koji su smrtnu njezine ostanke do hladna groba spreveli; žalosnim srećni najsrdačnije zahvaljujemo se ovim putem.

Bog dragi naplatio trud svima na ovom i drugom svijetu.

Mošćenice, 22. oktobra 1899.

Marko i Adelajda Bradičić,

roditelji, nastanjeni u New-Yorku, u Poreču učnje.

P. n. občinstvu uslobadim se najaviti, da sam otvorio u Pazinu:

knjigoveznicu

obasrijenu strojevima najnovijega sustava, kano

trgovinu knjiga i papira

sa svih školskih potrebstina.

Izrađujem sve radnje zasjecajuće u moj zanat, kano: albume za fotografije, okvire u pisnu, masku, atlas, kizi i dr. — Sve što se od Nemanji pogodice kakve stvari u skladištu, to istu obavljam u najkraćem roku, bez ikakvih kućevih troškova. Isto tako preskrbljujem listanice za školske, občinske i župne urede.

P. n. mušterije upozorujem, da se za sve naručbe najave dopunjavaju, pošto je to najjeftiniji put, te iste obavljam u kratkom roku solidno i uz umjerene cijene.

IVAN NOVAK,

knjigoveza u Pazinu, naproti c. kr. državnoj gimnaziji.

Za svoju knjigoveznicu

trazim naučnike,

koje bi smjesta primio. Oglasiti se je kod gornjega.

F. Pečenko

HOTEL EUROPA

u Puli

preporuča se gg. putnicima.

Njegova svetost

Papa Lav XIII.

sporočio je po svojem liečniku prof. Dr. Lapponu G. Ijekaru G. PICCOLI-u u Ljubljani srdačnu zahvalu za pripisane Mu staklenice

tinkture za želudac

te mu diplomom od dne 27. novembra 1897. podielio naslov „dvorski dobavljač Njegove svetosti“ sa pravom nositi u svojoj firmi uz naslov također grb Njegove svetosti.

Rečeni liečnik knoštio i mnogi drugi glasoviti profesori i doktori pripisju bolesnim Piccoli-jevu želudacnu tinkturu, koja jači želudac, povećava tek, opsićava probavu i tjelceni otvor. Naručbe prima i uz pouzete opravlja točno.

G. PICCOLI,

Ijekar „pri angliju“ u Ljubljani.

Tinkturu za želudac razaljši vlastnik po 12 stakl. za for. 1.20 a vr., po 24 stakl. za for. 2.40, po 36 stakl. za for. 3.60, po 70 stakl. za for. 6.50 (poštanski paket, koji ne teži preko 5 kg.), po 110 za for. 10.30. — Poštarinu moreju plaćati sami naručitelji.

Briac

Nikola Alaić

preporuča

svoju brijačnicu

u Puli

na Frn. Josipvoj cesti 6 (b. kavane, Mramare*)

Prsni čaj sa „Deke-Gore“

Izvrši domaći liek prot.

kašlju, nhlad ili prsnom kataru, poti krapavosti i promklosti grla.

Cijena 25 nov.

Ljekarna Ghersetich,

Volos — Istra.

Dobiva se u svakoj Ijekarnici.

Oglas.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Hercegovini, Kozini te iz bliznje okolice svoju dobro obiskrijenu

prodavaonu sa manufakturama

čestvinama i železiniom

kao također

trgovinu sa drvi razne vrste.

Ujedno se časti objaviti, da će u kratkom posjetiti Pulu njegov putnik, te predložiti sl. občinstvu na izbor najnovije uzorke modne robe za gospođe i gospodu uz jeftine cijene.

Moleći, da bi se slučajne naručbe blagovoljno nakloniti — njegovomu putniku, preporučajne se bilježi

sa osobitim štovanjem

Jakob Klemenec,

Irgovar.

Via S. Antonio broj 1 u Trstu.

Podpisi preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pako veleč. z. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice:

sve krojački posao na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli, u prvom katu.

U zalihu rade na izbor raznovrstne najmodernije tkanine za odij, koja izvršuje točno po mjeri.

Anto Klement, krojački majstor.

The Gresham,

engl. osiguravaje društvo na život u Londonu

Aktivna društva do 31. decembra 1907
Godišnja uplata premija i interes postanka društva (1848) K 159,997.578 —
Izplaćeno na osiguranju i interes postanka društva (1848) K 28,623.375 —
U godini 1897 izdano je 7404 pl. za glavnici K 343,860.067 —
Prospekti, cijenik i u obće svrge informacije šalju se badava, ako jih god pismeno kod dolje imenovanoga upstra upita, koje dopisnje u svim jezicima.

Glavno Zastupstvo u Trstu

Via del Teat. N. 1, Tergesto, Scala IV.

Traže se svuda slobodni agenti i zastupnici.

Knjigotiskara i knjigoveznica

J. Krmpotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku stru, spadajuće radnje koje izvršuje i ukusn

Zaliha svijuh tiskanica

župne i občike urede, kao takodjer saćeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drug pokrajinah.

Sve tiskanice

za štedovna i zajmovna društva u bće

preskrbljuje točno, brzo i jeftino.

Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rade, bez da bi joj to stranka naznačivala, to sve, što je za početak poslovanja potrebno; biljezje također knjige itd.

oznacio horbu za cesko-kr. vojno pravo, jedinom zdravom politikom ceskoga naroda. Oba je ta govora prekidalo mnozтво sa burnim poklici: slava!

Za tim je povorka posla pred t. zv. "Deutsches Haus", gdje se je sastavila i pocela tucati. Ta je demonstracija trajala jedno deset casova. Na to su demonstranti krenuli pred vicnicu. Tu je lakodjer lito Klotac, da drzi goror, te je vec i poceo da govori, ali po nalogu redarstvenog nadzornika, sto se ondje nalazio, morao je da prestane. Razjareno mnozтво stiglo nadzorniku perjanicu sa sesira, na sjo je nadzornik izvadio revolver. Kad je to vidio jedan radnik, trgnuo je i on revolver, te bi bilo lako doslo do krvi, da nisu strazari u tom casu sa svih strana doicijeli. Od vicnice krenula je povorka opet na Vuclavov trg, gdje ju je pozvalo redarstvo, da se razidje. U to je netko bacio u redarstvenike na konjima praskavu tvar, usljed cega su se konji poplasiili, te jedan redarstvenik pao s konja na zemlju. Tada je bilo redarstvenikom zapovjedjeno, da nataknu bodove na puske. Vidjevsi to mnozтво, pocelo je u redarstvenike baciti kamenje. Dva su redarstvenika teško ranjena. Vise je demonstranta uapšeno.

Redarstveni ravnatelj ponovno je viecao sa namjestnikom. Vojnicтво je stalo u pripravi, te je posljuje podne bilo porazmješteno po gradu na najopasniji točkai. Posljuje deset sati bio je uzpostavljem mir.

Hrvatska škola u Nerezinam. Pišu nam: Fridrik Nitzsche, njemacki filozof dieli cieti ljudski rod samo u dvije vrste i to: u nadljude i u robove. Prvim sve dopušta a drugima sve brani, dapače potonji morali bi sve njima zrlvovati i služiti! Zar nije to divan moral. a još ljepša logika i pravica? A zar i kod nas u Istri nema nekakvih poluhogova, koji visoko dižu svoj nos; koji hoće, da sve pred njima strepi i njima služi. Nasi protivnici smatraju se poluhogovima, koji sami smiju da uživaju one blagodati napredka a osobito prosvjete, dočim da Hrvati i Slovenci, — taj za njih barbarški narod — oštine za uvijek u tmimi neznanja, e hi im tako lakše služio kao slepo orudje! Tim ljudskim bićjima, ili poluhobizima dopušteno je na žuljeve biednog hrvatskog i slovenskog težaka otvarati prkos-gimnaziju, a da im nitko za to ni — rieči prigovorio nije, pa ni iste oblasti: one mramorskom suti! Ali kad Hrvat i Slovenac traži školu po pravu i zakonu, eto li se digne, moj brate, i kuka i molitka, buće i vieču da se isto kamenje ciepa! — Ne da pa ne da! A ti, čovječe, prosi amo, moli tamo, opozivljji se na zakone — ništa. Ne možemo; pričekaite, strpite se! — glasi odgovor. Ali za Boga iniloga ljudi, ta minule su već dvije školske godine, što roditelji djece, koja polaze hrvatsku pučku školu u Nerezinah, čekaju, kao ozebao sunca, da im se već jednom dade ono, što ih po pravu zakona, kao austrijske podanike ide, pa ništa! Evo započela i treća školska godina, a oni svedjer čekaju, da njihova djeca budu imala cielodnevnu pouku. Razumijete li, gospodo, cielodnevnu pouku i — ništa više, kao što to imadu djeca, koja polaze talijansku školu: dakako uz pristojne prostorije! Vidite dakle da oni, ne traže drugo nego: nek se vrše zakoni! Koliko puta čuo se njihov glas i ovdje i ondje i u istom carskom Beču, gdje im se jedino pomoglo i naložilo da se iz Suleva "Margara" hrvatsku školu premjesti u općinsku zgradu! A od kasnije "nad nama je nebo zatvoreno, ne prima im suze ni molitve, prem su se toliko puta obratili na nadležne školske vlasti, a i ustmeno gosp. Göessu, kadno je lanjske godine bio u Nerezinah, — ali zaludu! On je prisustvovao divnoj blamaži talijanske pučke škole i rekao jednoj osobi: "Mi pare, che la scuola italiana di Neresine sia fuor di posto". Sasvim tiru što je ona "fuor di posto" i što: "L' artificialità della scuola italiana di Neresine fu comprovata in modo che non ammette replica!" — kako je to Zuech prigodom istog posjeta rekao — ona ne samo da obstoji, negu imadu i cielodnevnu pouku, dočim sva naša djeca polaze hrvatsku školu samo poludnevno.

Poznato nam je dobro zašto se oteže s tim pitanjem i da to ishodit sve od trojice — četvorice, koji se grade polubozima. (Prazne tikve plivaju vrh vode!) Te neprestaju sipati svoje ubojite striele na hrvatsku školu, da bi ih uinistili. Velik, velik, im je to trn u oku ta hrvatska škola, koja još jedina na lošinjskom otoku hrabro odbija od sebe nasrtaje talijanske klike, pa kad bi im i ta pala, onda bi i oni mogli pozvati Menotti-a Garibalda, da vidi zemlju, koja mu odgaja hrabre bor-

Stanje imovine

društva Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri* u Kastvu dne 28. septembra 1899.

Tek broj	Opis imovine	U gotovu		U papirima	
		for.	nc.	for.	nc.
	U hranilnicah, posuđnicah i stedionicah uloženo	4331	68	—	—
	U privatnih zadužnicah	3980	—	—	—
	U državnih obveznicah, akcijah, založnicah i srećkah	1187	74	3110	—
	U zlostalim interesih, vrijednosti društvenih stvari i gotovina u blagajni	946	42	—	—
	Iznaha ukupna svota imovine	3110	—	—	—
	više svota u papirima u iznosu od	12.609	42	3110	—
	Ukupno	12.609	42	3110	—

Prispodobiv, otogodišnje ukupno imanje u iznosu od for. 12.609-42
sa prošlogodišnjim ukupnim imanjem u iznosu od 12.299-31
povećala se društvena imovina za for. 310-11

Kastav, 28. septembra 1899. **M. Grossman.**

IV. Izvješće revizijskog odbora.

Usljed zaključka glavne skupštine Bratovštine, držane dne 6. oktobra 1898. pregledao je odbor od 3 lica račune Bratovštine, te se je uvjerio, da su posve u redarstvenici točno izvedeni, te član odbora

Zamlić, Nikola Butković, Fr. Dukić, M. Grosman i M. Šepić.

VI. Izbor revizijskog odbora.

Za novu upravnu godinu biraju se Jelusić, Božo i Čka.

redlozi.

ostalih interesa odulja razprava, čno odboru, da ogošću postupaju, te da ih iz- traži kamate i

a na podpore i upština odboru svojoj najboljoj dhor nije dužan odieliti 5 pod- nego kako mu

*ov me
snimati*

o, u krilu Austrije, da mu jednom kao zrela jabuka pade! Samo dalje, gospodo, s vašim spletkama; samo dalje sipljite svoje ubojite striele proti svemu sta hrvatski misli i osjeća; samo dalje kratite vašim lažima djeci ondješnjih Hrvata cielodnevnu pouku; samo dalje... mi se od vas negamo čemu drugome ni nadati nego tomu, tjerajte i nadalje svoji zanat, ali „pokoljenja djela sude, što je čije, daju sviema“!

A sad riječ nadležnim skol. vlastima. „Poznato je tom slavnom c. kr. zem. skol. vieču u Trstu — za Istru — da u Nerezinah obstoji hrvatska pučka škola, koja već evo treću skol. godinu imali će samo poludnevnu pouku. Roditelji, čija djeca polaze pomenutu školu — obratili su se više puta tom sl. c. kr. zem. skol. vieču, te pošto su sve njihove molbe utoci i prosvjedovanja, molbe i interpelacije u saboru oslale bezuspješne; te putem javne štampe pitamo: to slavnoisto: Zasto hrvatska pučka škola u Nerezinah, evo već treću godinu, imade samo poludnevnu pouku i to sva djeca, koja ju polaze;

zašto, to sl. c. kr. zem. skol. vieče — kad je za to znalo — nije već odavna pobrinulo se da ona bude imala cielodnevnu pouku? ili kani i nadalje pustiti, da se to pitanje zavlaci na uštrb polazka djece?

Svećenikom nedaju željezničkih voznih karata s popustom. Doznajemo s posve pouzdana izvora koliko sledi: Razni dekanati, naime Kastav, Buzet, Pazin, Kršan i Tomaj upravnili su u ime odnosnih svećenika negdje novembra 1898. molbe na ministarstvo željeznica u Beč, da dozvoli vozne karte svećenikom onako, kako jih dozvoljava c. kr. činovnikom i profesorom. Molbe su poslali putem zastupnika Vjekoslava Spincića, da jih osobno izruči i preporuči. To je on i učinio dne 10. nov. 1898. Još u aprilu dobio je odgovor. Mi smo zanj jedva sada saznali, i evo pribćujemo ga:

Ministarstvo željeznica časti se ovim pribćiti vam, da je po Vašoj Velečastnosti dne 10. novembra 1898. predlane molbe dekanata Kastav, Buzet, Pazin, Kršan i Tomaj za postignuće onih pogodnosti kod željezničkih voznih, koje uzi-

vaju c. kr. državni činovnici, izručilo savezu austrijskih prevoznih poduzeća, da o molbah vieća i ako ikako moguće iste u obzir uzme. Savez je, kako je javilo poslovno vodstvo, u navlastnih sjednicah dne 17. decembra 1898. i 18. marta 1899. posle odulje razprave, odlučio, da odbija rečene molbe dušobrižnika, i to obzirom na stvarne obstojeće račne težkoće za svako dalnje razišrenje pogodnosti, što jih imadu državni i dvorski službenici, i koje su već danas združene sa velikimi žrtvami za željeznične uprave. O tom časti se ministarstvo željeznica obavjestiti Vašu Velečastnost s dodatkom, da nemože ono dati jednostranili pogodnosti na prugah c. kr. austrijskih državnih željeznica, jer se uprava državnih željeznica, kao član spomenutoga saveza, mora bezuvjetno držati njegovih zaključaka obzirom na rečene pogodnosti.

To nije ugodan odgovor, ali držimo za shodno, da ga damo do znanja, svoji velečastnoj gospodi svećenikom.

Pitanje hrvatske škole na Voloskomu i za Voloskoga, nam piše